

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

87

Β' Λυκείου

Θετ-Τεχν Κατ.

29-1-12

Όν/μο:.....

Ύλη: Ευθεία-Κύκλος

Θέμα 1^ο:

A. α. Πως ορίζεται η γωνία ω που σχηματίζει μια ευθεία ε με τον $x'x$ και τι τιμές παίρνει ; Πότε είναι $\omega=0$ και πότε

$$\omega = \frac{\pi}{2};$$

(Μον.3)

β. Πως ορίζεται η κλίση μιας ευθείας ε ; Πότε είναι θετική, πότε αρνητική και πότε δεν ορίζεται ;

(Μον.2)

γ. Αν $A(x_0, y_0)$ σημείο από το οποίο διέρχεται μια ευθεία ε και λ ο συντελεστής διεύθυνσής της να δείξετε ότι η εξίσωση της ε είναι $y - y_0 = \lambda \cdot (x - x_0)$

(Μον.10)

B. Να ορίσετε ως (Σ) ή (Λ) τις προτάσεις :

1. Η εξίσωση $(\alpha + 1) \cdot x + (\alpha^2 - 1)y + 10 = 0$ παριστάνει πάντα ευθεία .

Σ Λ

2. Η εξίσωση $y - 2 = \lambda(x - 3)$, $\lambda \in \mathbb{R}$ παριστάνει για τις διάφορες τιμές του λ όλες τις ευθείες που διέρχονται από το σημείο $A(3,2)$

Σ Λ

3. Ο κύκλος $(x - \alpha)^2 + y^2 = \alpha^2$ εφάπτεται στον $y'y$

Σ Λ

4. Έστω οι κύκλοι $x^2 + (y - 2)^2 = 4$ και $(x - 2)^2 + y^2 = 4$.

Το σημείο $M(1,1)$ είναι εσωτερικό και των δύο κύκλων

Σ Λ

5. Η εξίσωση $x^2 - y^2 + 2x - 4y - 4 = 0$ παριστάνει κύκλο

Σ Λ

(Μον. 10)

Θέμα 2^ο:

Δίνονται οι εξισώσεις : $\varepsilon_1 : \lambda x - y + 1 = 0$ και $\varepsilon_2 : (\lambda + 1)x - (1 - \lambda)y + 4 = 0$

1. Να δείξετε ότι καθεμία από τις εξισώσεις αυτές παριστάνει ευθεία . **(Μον.4)**
2. Να βρείτε τις τιμές του λ , ώστε η ε_1 να είναι παράλληλη στην $\zeta_1 : 4x - 2y + 3 = 0$ **(Μον.4)**
3. Να βρείτε τις τιμές του λ , ώστε η ε_2 να είναι κάθετη στην $\zeta_2 : x - 3y + 4 = 0$ **(Μον.5)**
4. Να βρείτε την οξεία γωνία που σχηματίζουν οι ευθείες ε_1 και ε_2 **(Μον.6)**
5. Να αποδείξετε ότι η ευθεία ε_2 διέρχεται από σταθερό σημείο για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ **(Μον.6)**

Θέμα 3^ο:

Δίνονται οι εξισώσεις $C_1 : x^2 + y^2 - 2x + 4y - 11 = 0$ και $\varepsilon : x - y + 1 = 0$

1. Να αποδειχθεί ότι η εξίσωση C_1 παριστάνει κύκλο , του οποίου να βρεθούν το κέντρο και η ακτίνα . **(Μον.5)**
2. Να βρεθούν τα κοινά σημεία του C_1 και της ε . **(Μον.5)**
3. Να αποδειχθεί ότι η εξίσωση $x^2 + y^2 - 2x + 4y - 11 + \lambda(x - y + 1) = 0$ παριστάνει κύκλο C_λ για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ **(Μον.5)**
4. Να βρείτε τον γεωμετρικό τόπο των κέντρων K_λ των κύκλων C_λ **(Μον.5)**
5. Να βρεθούν οι τιμές του λ , ώστε ο κύκλος C_λ να εφάπτεται στην ευθεία $\zeta : x + 3y - 7 = 0$ **(Μον.7)**

Θέμα 4^ο:

A. Δίνεται η εξίσωση $C: (2x - 1)^2 + 4y^2 = 4$

1. Να δείξετε ότι η C παριστάνει κύκλο με κέντρο $K\left(\frac{1}{2}, 0\right)$

και ακτίνα $\rho=1$

(Μον.8)

2. Να δείξετε ότι το σημείο $A\left(0, \frac{1}{2}\right)$ είναι εσωτερικό του

κύκλου C και να βρείτε την ευθεία (ε) που ορίζει στον κύκλο χορδή με μέσο το A

(Μον.8)

3. Να βρείτε τα σημεία του κύκλου των οποίων η απόσταση από το O είναι μέγιστη και ελάχιστη

(Μον.4)

B. Αν η εξίσωση $C: (\lambda^2 - 2\mu)x^2 - (\mu^2 + 1)y^2 + 2\lambda x - y + 2\mu = 0$ παριστάνει κύκλο, να βρείτε τα λ και μ

(Μον.5)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ(ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ)

Θέμα 1^ο:

A. Θεωρία B. 1Λ , 2Λ , 3Σ , 4Σ , 5Λ

Θέμα 2^ο:

1. Η (ε_1) έχει $A=\lambda$, $B=-1 \neq 0$ άρα παριστάνει ευθεία για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$
 Η (ε_2) έχει $A=\lambda+1$, $B=-(1-\lambda)$ τα οποία δεν μηδενίζονται
 συγχρόνως άρα παριστάνει ευθεία για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$

2. Είναι $\varepsilon_1 // \zeta_1 \Leftrightarrow \lambda_\varepsilon = \lambda_\zeta$ δηλ $\lambda=2$

3. Είναι $\varepsilon_2 \perp \zeta_2 \Leftrightarrow \lambda_2 \cdot \lambda_\zeta = -1$ δηλ. $\frac{\lambda+1}{1-\lambda} \cdot \frac{1}{3} = -1$ και $\lambda \neq 1 \Leftrightarrow$
 $\lambda+1 = -3(1-\lambda) \Leftrightarrow \lambda+1 = -3+3\lambda \Leftrightarrow 2\lambda = 4 \Leftrightarrow \lambda = 2$

4. Έστω $\vec{\delta}_1 = (1, \lambda) // \varepsilon_1$ και $\vec{\delta}_2 = (1-\lambda, \lambda+1) // \varepsilon_2$. Τότε :

$$\begin{aligned} \cos(\varepsilon_1, \varepsilon_2) &= \cos(\vec{\delta}_1, \vec{\delta}_2) = \frac{\vec{\delta}_1 \cdot \vec{\delta}_2}{|\vec{\delta}_1| \cdot |\vec{\delta}_2|} = \frac{1 \cdot (1-\lambda) + \lambda(\lambda+1)}{\sqrt{1+\lambda^2} \cdot \sqrt{(\lambda+1)^2 + (1-\lambda)^2}} = \\ &= \frac{1-\lambda+\lambda^2+\lambda}{\sqrt{1+\lambda^2} \cdot \sqrt{\lambda^2+2\lambda+1+1-2\lambda+\lambda^2}} = \\ &= \frac{\lambda^2+1}{\sqrt{1+\lambda^2} \cdot \sqrt{2\lambda^2+2}} = \frac{\lambda^2+1}{\sqrt{\lambda^2+1} \cdot \sqrt{2} \cdot \sqrt{\lambda^2+1}} = \frac{\lambda^2+1}{\sqrt{2}(\lambda^2+1)} = \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2} . \text{ Άρα } (\varepsilon_1, \varepsilon_2) = 45^\circ \end{aligned}$$

5. $\left. \begin{array}{l} \text{Για } \lambda=0 \Rightarrow \varepsilon_2 : x-y+4=0 \\ \text{Για } \lambda=1 \Rightarrow \varepsilon_2 : 2x+4=0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \begin{array}{l} y=2 \\ x=-2 \end{array}$. Άρα οι ευθείες αυτές

τέμνονται στο σημείο $M(-2,2)$. Για το σημείο αυτό η (ε_2) γίνεται :
 $(\lambda+1) \cdot (-2) - (1-\lambda) \cdot 2 + 4 = -2\lambda - 2 - 2 + 2\lambda + 4 = 0$ δηλ.

επαληθεύεται . Άρα όλες οι ευθείες ε_2 διέρχονται από το $M(-2,2)$

Θέμα 3^ο:

1. Η εξίσωση $C_1: x^2 + y^2 - 2x + 4y - 11 = 0$ γράφεται

$$(x^2 - 2x) + (y^2 + 4y) = 11 \Leftrightarrow (x^2 - 2x + 1) + (y^2 + 4y + 4) = 11 + 5 \Leftrightarrow$$

$(x-1)^2 + (y+2)^2 = 16$. Άρα παριστάνει κύκλο κέντρου $K(1, -2)$ και ακτίνας $\rho=4$.

2. Από το σύστημα

$$\left. \begin{array}{l} x - y + 1 = 0 \\ x^2 + y^2 - 2x + 4y - 11 = 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \begin{array}{l} y = x + 1 \quad (1) \\ x^2 + (x+1)^2 - 2x + 4(x+1) - 11 = 0 \end{array}$$

$$\text{δηλ. } x^2 + x^2 + 2x + 1 - 2x + 4x + 4 - 11 = 0 \Leftrightarrow 2x^2 + 4x - 6 = 0 \Leftrightarrow$$

$$x^2 + 2x - 3 = 0 \Leftrightarrow \underline{x=1} \text{ ή } \underline{x=-3}$$

$$\text{Αν } x=1 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} y=2$$

Αν $x=-3 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} y=-2$. Άρα ο κύκλος C_1 και η ευθεία ε τέμνονται στα σημεία $A(1, 2)$ και $B(-3, -2)$

3. Η δοθείσα εξίσωση γράφεται :

$$x^2 + y^2 - 2x + 4y - 11 + \lambda x - \lambda y + \lambda = 0 \Leftrightarrow$$

$$\underline{x^2 + y^2 + (\lambda - 2)x + (4 - \lambda)y + \lambda - 11 = 0} \quad \text{με}$$

$$A^2 + B^2 - 4\Gamma = (\lambda - 2)^2 + (4 - \lambda)^2 - 4(\lambda - 11) =$$

$$= \lambda^2 - 4\lambda + 4 + 16 - 8\lambda + \lambda^2 - 4\lambda + 44 = 2\lambda^2 - 16\lambda + 64 =$$

$$= 2(\lambda^2 - 8\lambda + 32).$$

Το τριώνυμο $\lambda^2 - 8\lambda + 32$ έχει $\Delta = (-8)^2 - 4 \cdot 32 = -64 < 0$

οπότε είναι ομόσημο του 1 δηλ θετικό για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$. Η

$$\text{εξίσωση λοιπόν } \underline{C_\lambda: x^2 + y^2 + (\lambda - 2)x + (4 - \lambda)y + \lambda - 11 = 0}$$

παριστάνει κύκλο με κέντρο $K_\lambda \left(\frac{-\lambda + 2}{2}, \frac{\lambda - 4}{2} \right)$ και ακτίνα

$$\rho = \frac{\sqrt{2(\lambda^2 - 8\lambda + 32)}}{2}$$

$$4. \text{ Αν } K_\lambda(x,y) \text{ τότε } \left. \begin{array}{l} x = \frac{-\lambda + 2}{2} \\ y = \frac{\lambda - 4}{2} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \lambda = -2x + 2 \\ \lambda = 2y + 4 \end{array} \right\} \Leftrightarrow -2x + 2 = 2y + 4 \Leftrightarrow$$

$\Leftrightarrow x + y + 1 = 0$. Η ευθεία αυτή είναι ο γ.τ των K_λ

$$5. \text{ Πρέπει } d(K, \zeta) = \rho \text{ δηλ. } \frac{\left| \frac{2-\lambda}{2} + 3 \frac{\lambda-4}{2} - 7 \right|}{\sqrt{10}} = \frac{\sqrt{2\lambda^2 - 16\lambda + 64}}{2} \Leftrightarrow$$

$$|\lambda - 12| = \sqrt{5\lambda^2 - 40\lambda + 160} \Leftrightarrow \lambda^2 + 144 - 12\lambda = 5\lambda^2 - 40\lambda + 160 \Leftrightarrow$$

$$4(\lambda^2 - 4\lambda + 4) = 0 \Leftrightarrow \lambda = 2$$

Θέμα 4^ο:

A. 1. Η εξίσωση $C: (2x-1)^2 + 4y^2 = 4$ γράφεται :

$$\left[2 \left(x - \frac{1}{2} \right) \right]^2 + 4y^2 = 4 \Leftrightarrow 4 \left(x - \frac{1}{2} \right)^2 + 4y^2 = 4 \Leftrightarrow \left(x - \frac{1}{2} \right)^2 + y^2 = 1 \quad (1)$$

Και επομένως παριστάνει κύκλο κέντρου $K \left(\frac{1}{2}, 0 \right)$ και $\rho = 1$

2. Για το σημείο $A \left(0, \frac{1}{2} \right)$ η (1) δίνει $\left(0 - \frac{1}{2} \right)^2 + \left(\frac{1}{2} \right)^2 = \frac{1}{4} + \frac{1}{4} =$

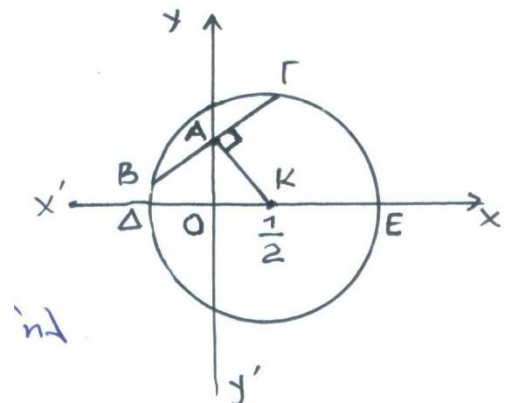
$$= \frac{2}{4} = \frac{1}{2} < 1 = \rho, \text{ άρα το } A \text{ είναι το εσωτερικό σημείο του κύκλου.}$$

Αν A μέσο της χορδής $B\Gamma$ τότε

$$AK \perp B\Gamma. \text{ Είναι } \lambda_{AK} = \frac{0 - \frac{1}{2}}{\frac{1}{2} - 0} = -1$$

Άρα $\lambda_{B\Gamma} = 1$ και η $B\Gamma$ έχει εξίσωση
 $B\Gamma: y - y_A = \lambda \cdot (x - x_A)$ δηλ.

$$y - \frac{1}{2} = 1 \cdot (x - 0) \text{ δηλ } B\Gamma: y = x + \frac{1}{2}$$

3. Η ελάχιστη απόσταση είναι η ΟΔ και η μέγιστη ΟΕ .

$$\text{Για } y=0 \text{ η (1)} \Rightarrow \left(x - \frac{1}{2}\right)^2 = 1 \Leftrightarrow x - \frac{1}{2} = 1 \text{ ή } x - \frac{1}{2} = -1 \Leftrightarrow$$

$$x = \frac{3}{2} \text{ ή } x = -\frac{1}{2} \text{ . Άρα } \underline{\Delta\left(-\frac{1}{2}, 0\right)} \text{ και } \underline{E\left(\frac{3}{2}, 0\right)} \text{ .}$$

Β. Πρέπει κατ' αρχάς να είναι $\lambda^2 - 2\mu = -(\mu^2 + 1) \neq 0$ άρα

$$\lambda^2 - 2\mu + \mu^2 + 1 = 0 \Leftrightarrow \lambda^2 + (\mu^2 - 2\mu + 1) = 0 \Leftrightarrow \lambda^2 + (\mu - 1)^2 = 0 \Leftrightarrow$$

$\lambda=0$ και $\mu=1$

$$\text{Τότε : } C: -2x^2 - 2y^2 - y + 2 = 0 \text{ δηλ } C: x^2 + y^2 + \frac{1}{2}y - 1 = 0$$

$$\mu\epsilon \ A^2 + B^2 - 4\Gamma = 0^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 + 4 = \frac{1}{4} + 4 = \frac{17}{4} > 0$$

Άρα η C είναι κύκλος .